

ITF 2014.

A SZELLEMI MUNKA ÚJ ÚTJAIN

Számítástechnika az UVATERV-ben

1964-1992

1

2021. 05. 18.

Geodézia: számítások és rajzok.
Repülőtéri földmunkák és
pályaszerkezetek tervezése
számítógéppel

Előadó: Küzmös György
okleveles matematikus
1992-ig: osztályvezető helyettes, , UVATERV

Jelenleg: főmunkatárs, UVATERV Zrt.
H-1117 Budapest, Dombóvári út 17-19.
E-mail: kuzmos@uvaterv.hu

ITF 2014.

Geodézia számítások

2

2021. 05. 18.

Hatvanas évek végéig:

- Háromszögelés;

- Mechanikus számológépek.

Új mérési és számítási technológiák:

- Radarelvén működő távmérés;

- Automatikusan regisztrált adatok;

- Első számítógépes program (1968), GIER, ICL System IV gépidő bérlés;

UVATERV saját gépei, berendezései:

- ESZ 1020 B típusú számítógép (1976);

- WILD TC-1 TACHIMAT (1980);

- Professzionális személyi számítógépek (1980 után)

- TPA 11/580 , VAX 780 rendszerű számítógép (1987).

ITF 2014.

ESZ 1020 B
számítógép
(1976)

Geodézia számítások

3

2021. 05. 18.

ITF 2014.

Geodézia számítások

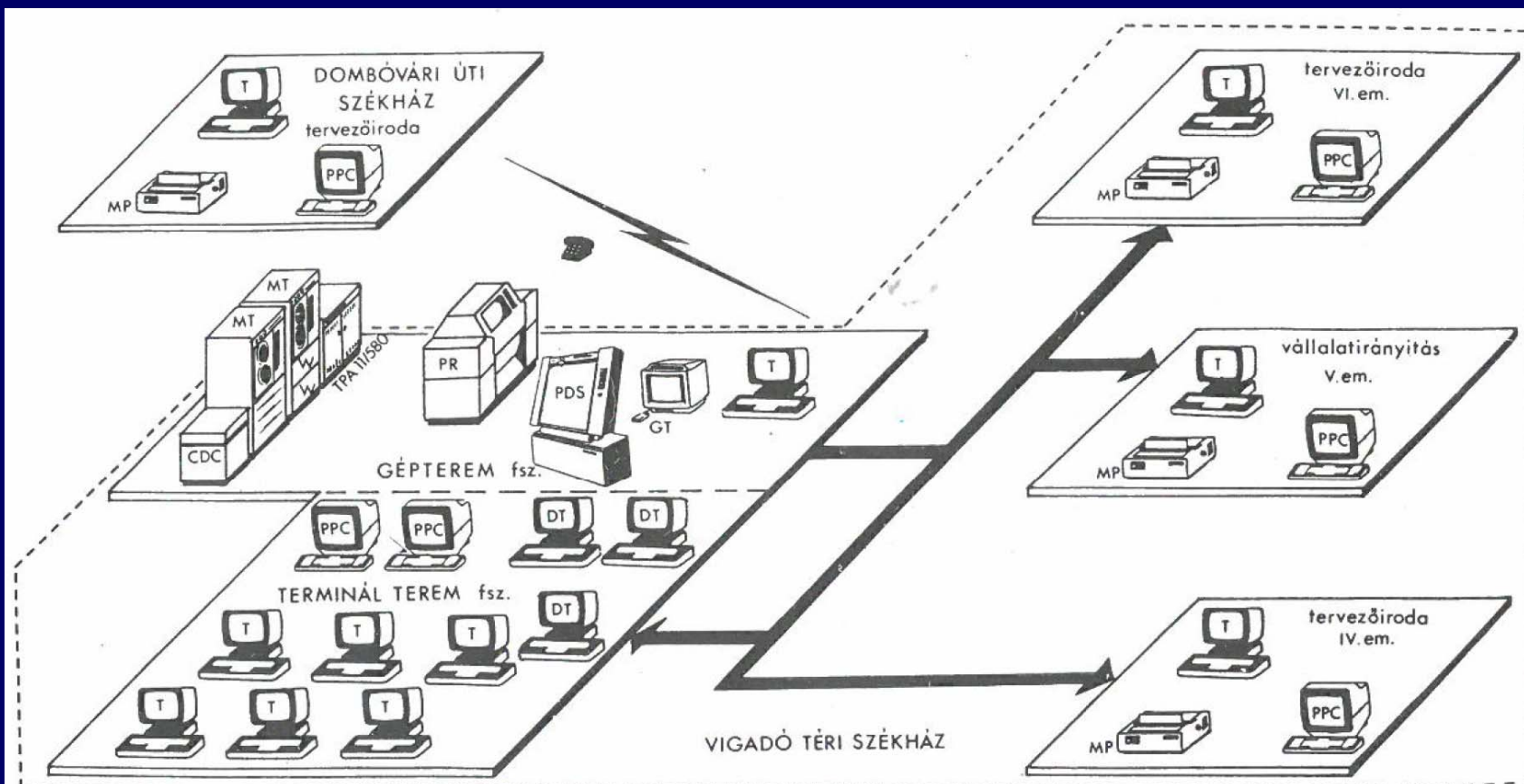
4

2021. 05. 18.

WILD TC-1
TACHIMAT (1980)

Az UVATERV osztott intelligenciájú számítógép rendszere (1987)

JELMAGYARÁZAT

T	terminál	CDC	cserélhető lemez
PPC	személyi számítógép	MT	mágnesszalag
MP	mozaiknyomtató	W	winchester
GT	grafikus terminál	PR	sornyomtató
DT	adatrögzítő munkahely	PDS	CalComp rajzoló-digitalizáló rendszer

ITF 2014.

Geodézia számítások

6

2021. 05. 18.

Geodéziai számítások programrendszere (GETESZ):

Síkrajzi geodéziai számítások;

Tachimetrikus módszerrel mért pontok kiértékelése;

WILD TC-1 mérési eredményeinek feldolgozása.

Mágnesszalagra rögzített koordinátajegyzék a vonalas létesítményt tervező rendszerek (UTESZ, UKO, VAVTESZ stb.) „külső” adattára, illetve a GETESZ rendszer rajzolóprogramjának inputja

Digitális terepmodell

ITF 2014.

Geodézia számítások

7

2021. 05. 18.

Digitális terepmodell

Háromszög generálás szétszórt ponthalmazon

Tetszőleges pont magasság meghatározása a háromszöghálózaton

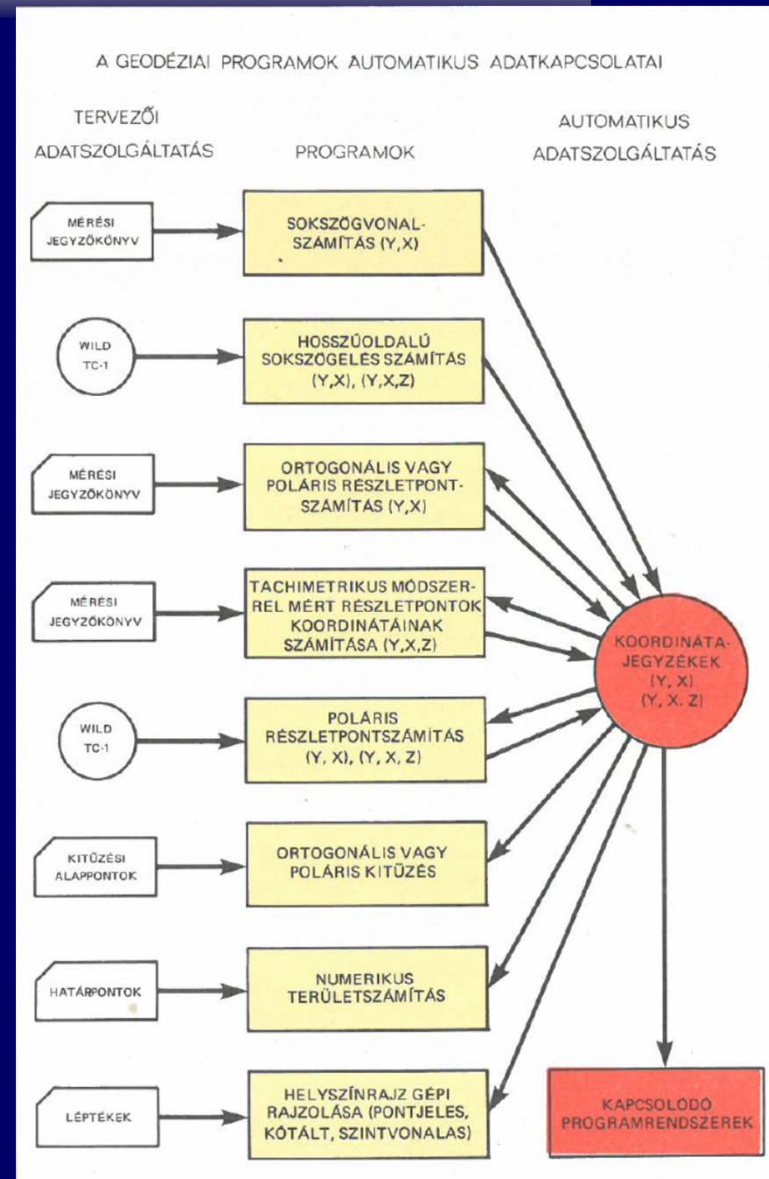
Szabályos rasztergenerálás

Magasság meghatározás szabályos raszteren

Szintvonal interpolálás háromszöghálózaton

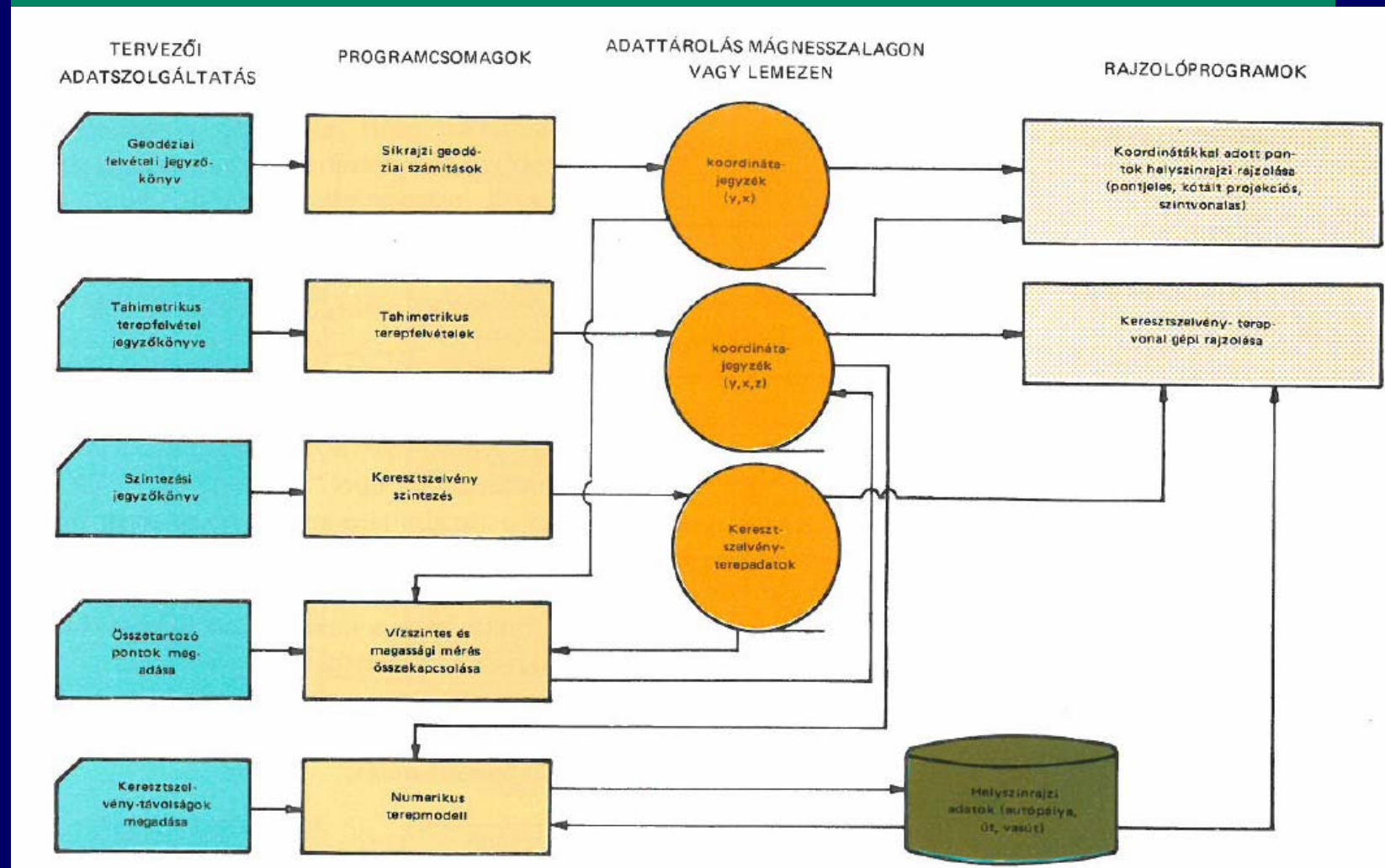
Szintvonal interpolálás szabályos raszteren

GETESZ adatkapcsolatai 1: (mágnesszalag)

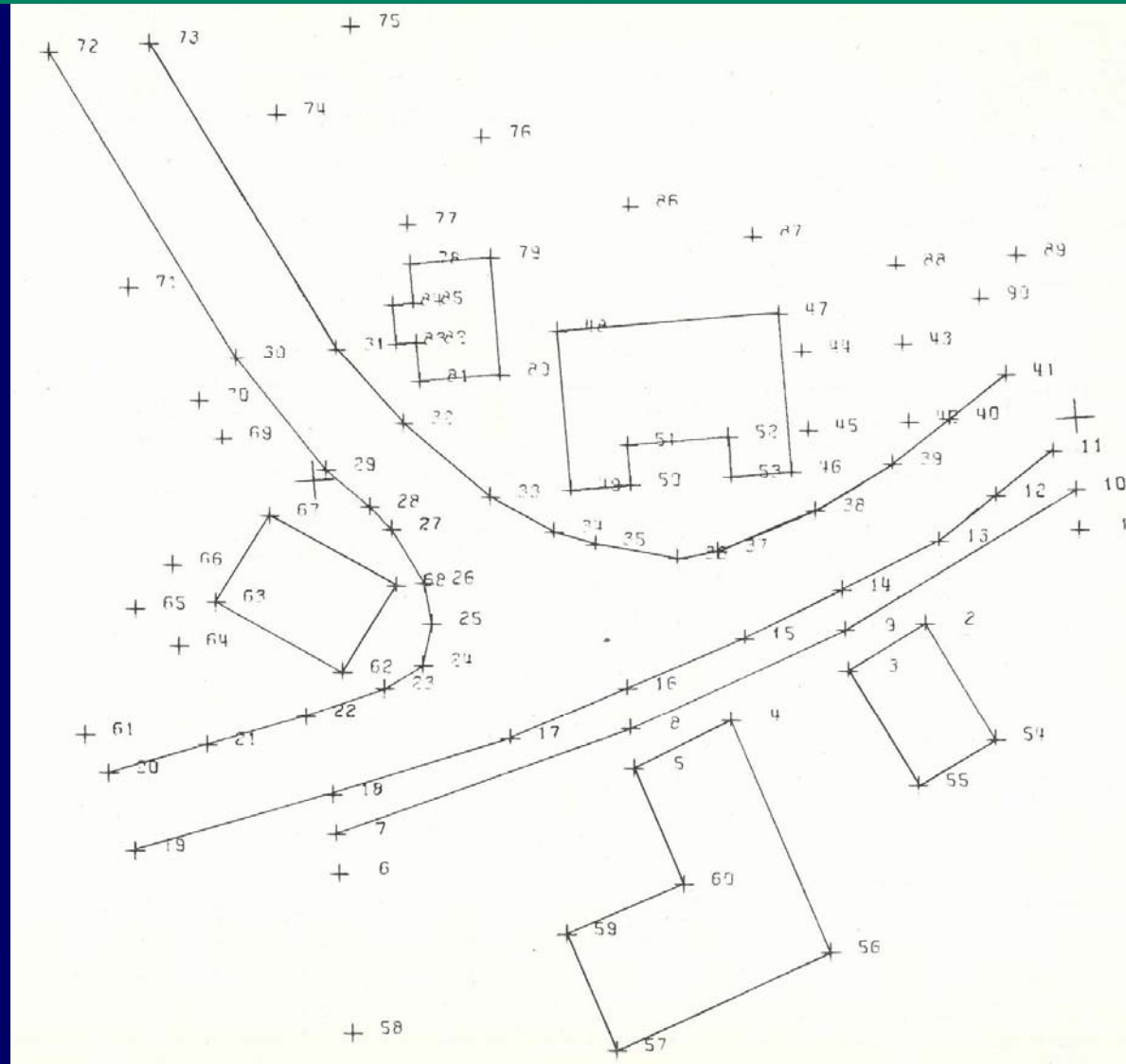

GETESZ adatkapcsolatai 2: (mágneslemezzel)

Geodézia számítások

Tahimetricusan bemért pontok helyszínrajza

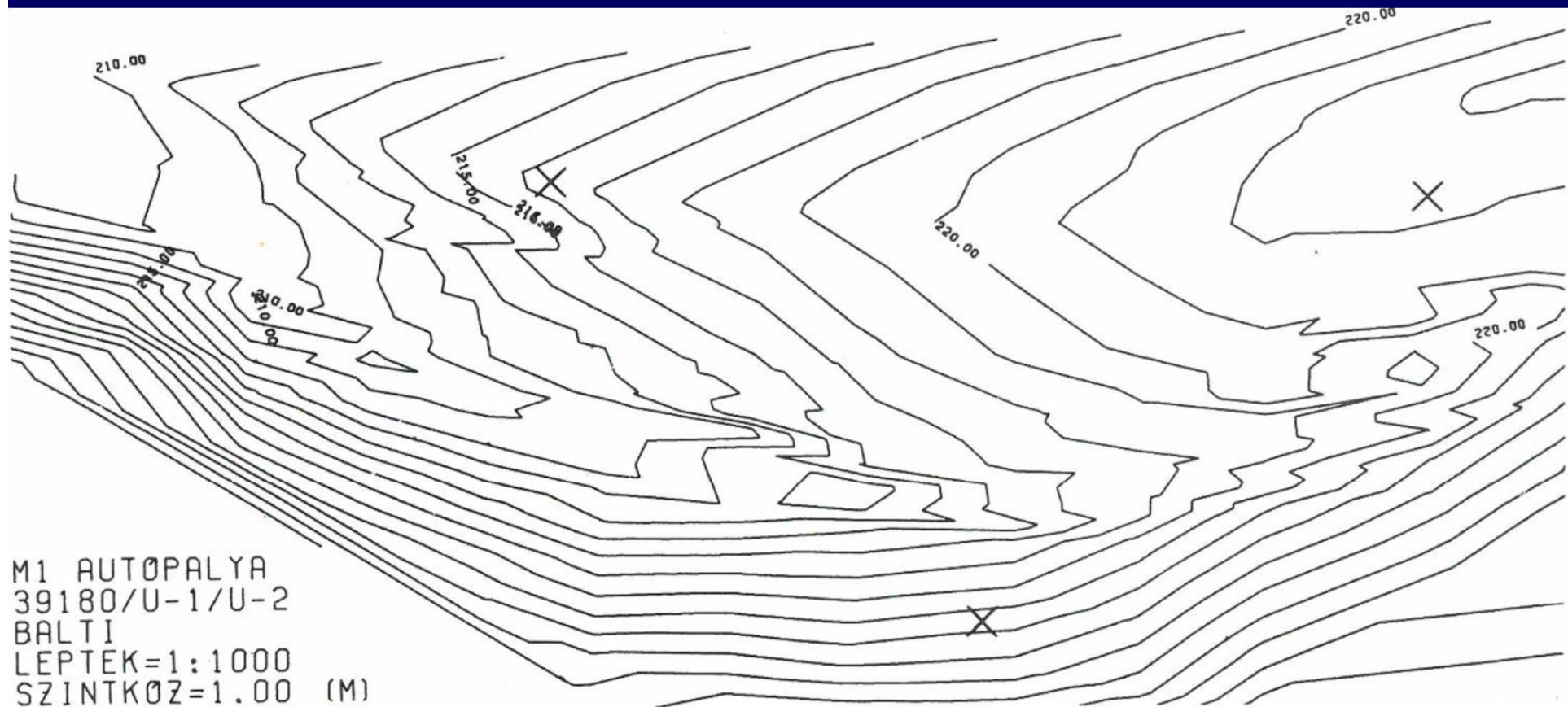
ITF 2014.

Geodézia számítások

11

2021. 05. 18.

Szintvonalas rajz

ITF 2014.

Geodézia számítások

12

2021. 05. 18.

GETESZ felhasználási területe:

M1, M3, M5, M7 autópályák felmérési és kisajátítási munkái;

Önálló, nagy geodéziai feladatok (Tisza-híd, Csepeli szabad-kikötő, Garain város felmérése);

Vonalas létesítmények tervezéséhez szükséges terepadatok előállítása.

ITF 2014.

Geodézia számítások

13

2021. 05. 18.

Irodalom:

GETESZ programcsomag (1976-1987) tervezési ismertető (8)

MIGEO programcsomag (1987-1992) tervezési ismertető (8)

UVATERV műszaki közlemények 1982/1 :

- **Kovács László – dr. Marton Mihályné – Tamás György:**
Számítógépre alapozott geodéziai számítások
- **Dr. Kozáry István:** **A számítástechnika alkalmazása az UVATERV-nél**

UVATERV műszaki közlemények 1988 :

- **Jancsó Ferencné:** **VAX rendszerű számítógép-hálózat segíti a tervezést, Interaktív AMT rendszerek**

ITF 2014.

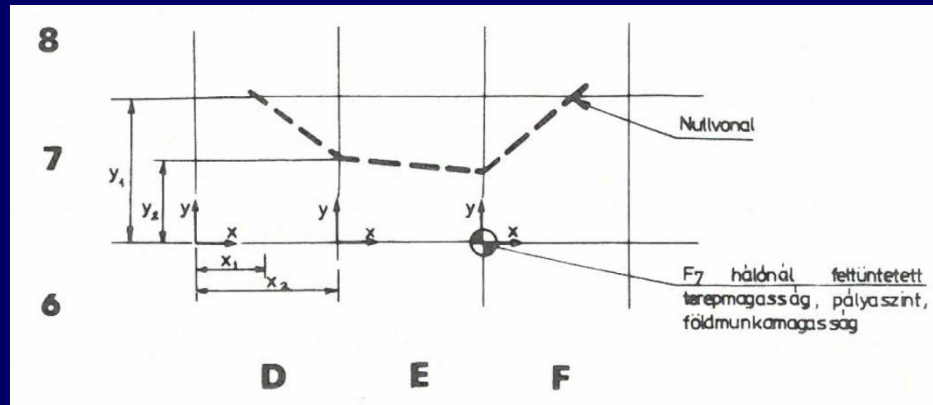
Repülőtér tervezés elektronikus számítógéppel

14

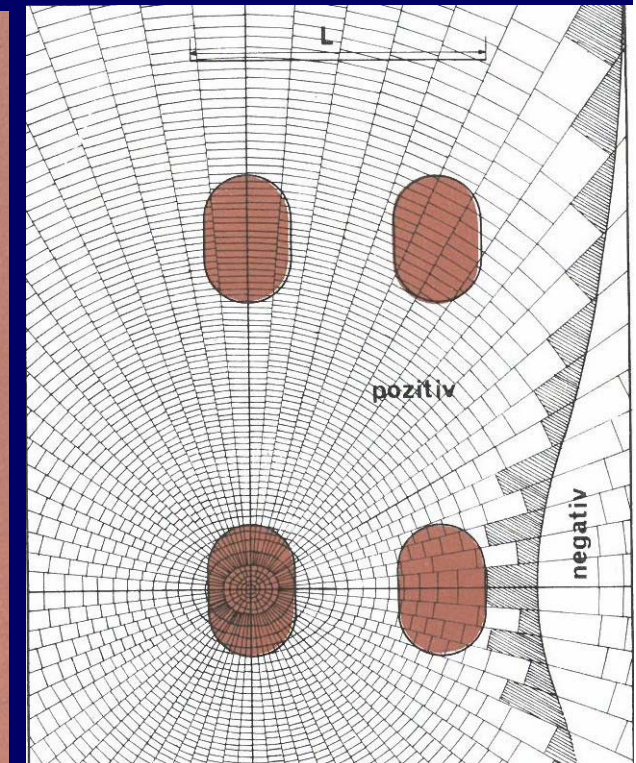
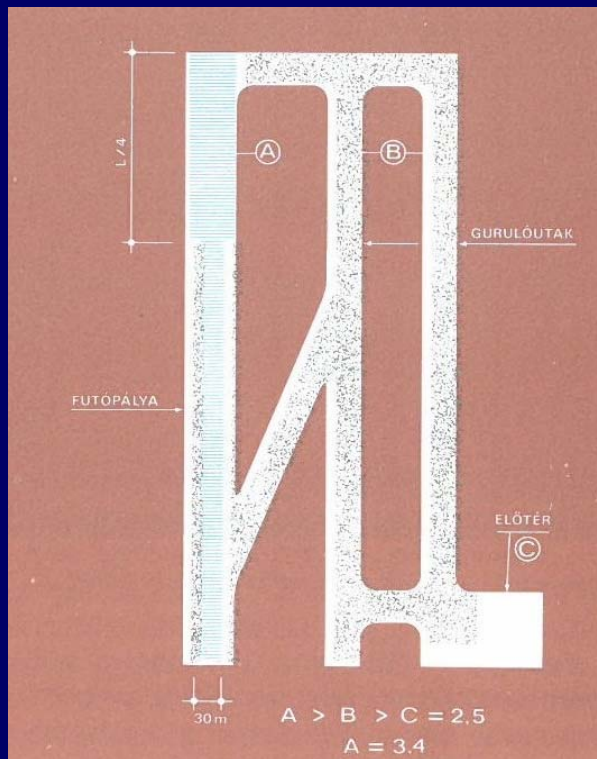
2021. 05. 18.

Nagyfelületű
tereprendezés

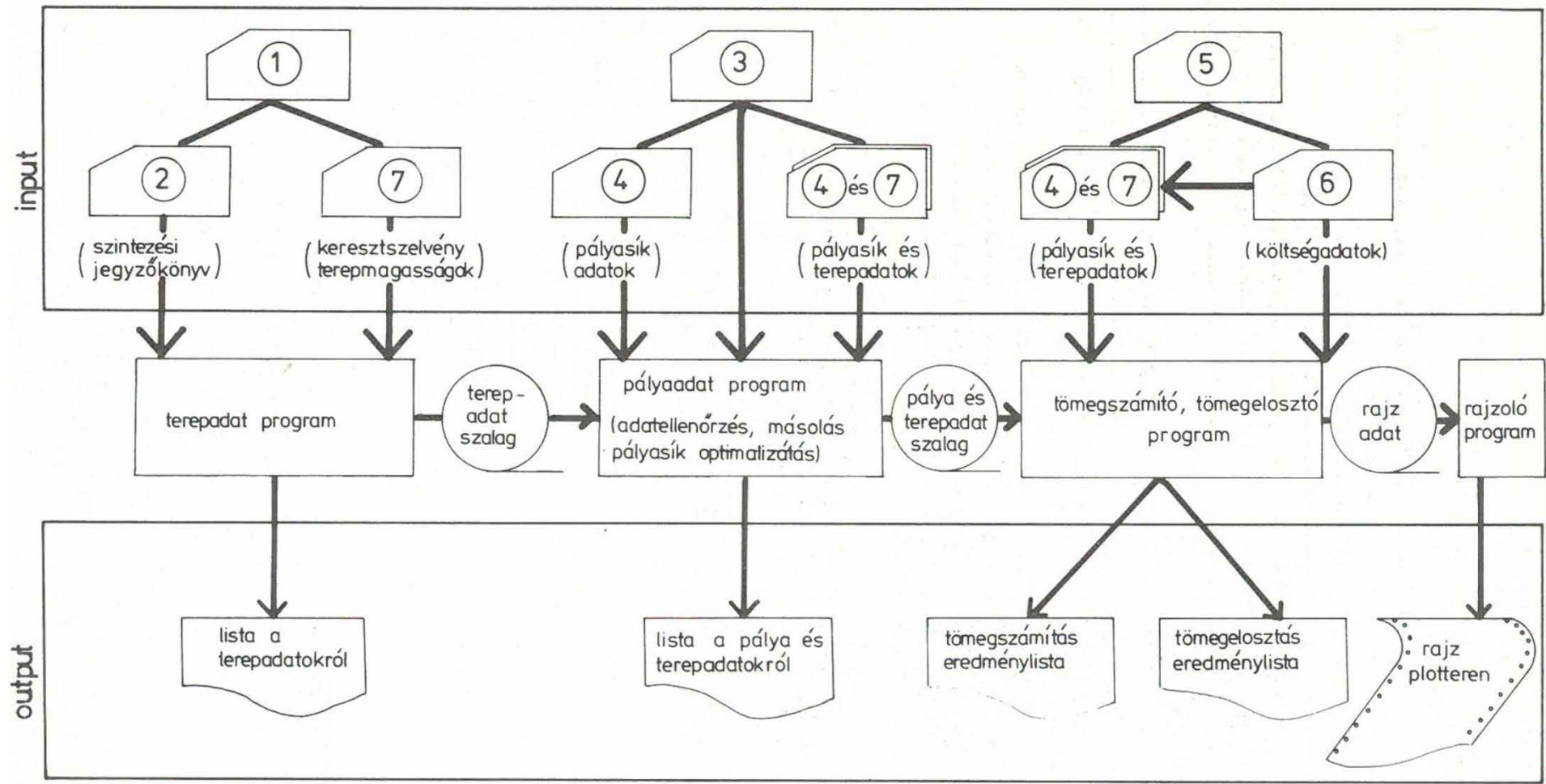
Repülőtéri
zajszámítás

Repülőtéri merev,
rugalmas
burkolatok
állapotjellemezése,
méretezése,
Pavement
Classification
Number, PCN
meghatározása

Nagyfelületű tereprendezés tervezés technológiai sora

ITF 2014.

Repülőtér tervezés elektronikus számítógéppel

16

2021. 05. 18.

FÖLDMUNKA TERVEZÉS (mennyiség számítás és mozgató tervezés):

Terepadat;

Pályaadat;

Földtömeg számítás elosztás;

Rajzolás.

ITF 2014.

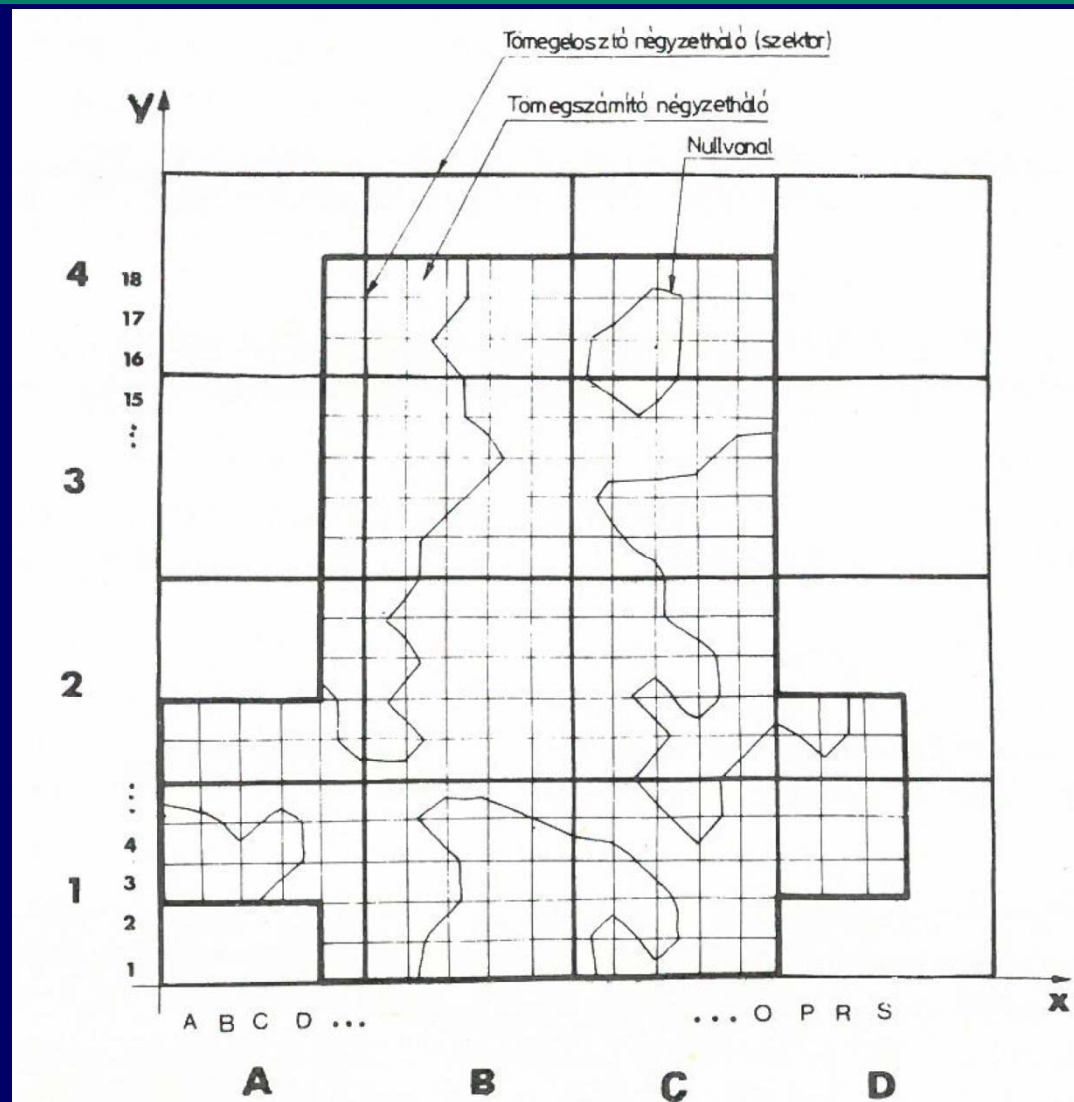
Repülőtér tervezés elektronikus számítógéppel

17

2021. 05. 18.

FÖLDMUNKA TERVEZÉS (mennyiség számítás és mozgás tervezés):

Szektorbeosztás:

ITF 2014.

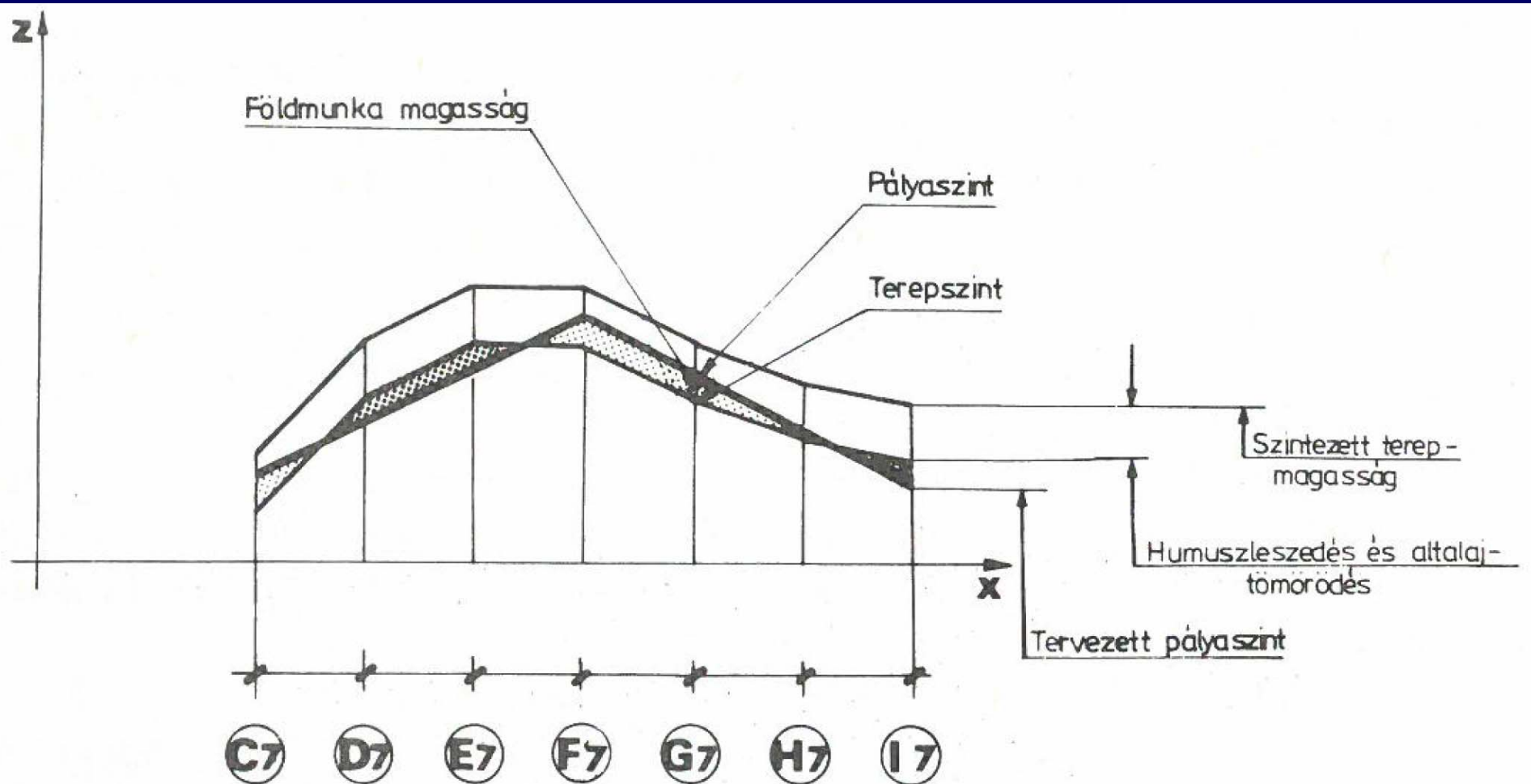
Repülőtér tervezés elektronikus számítógéppel

18

2021. 05. 18.

FÖLDMUNKA TERVEZÉS (mennyiség számítás és mozgatás tervezés):

Terep-, Pályaadat:

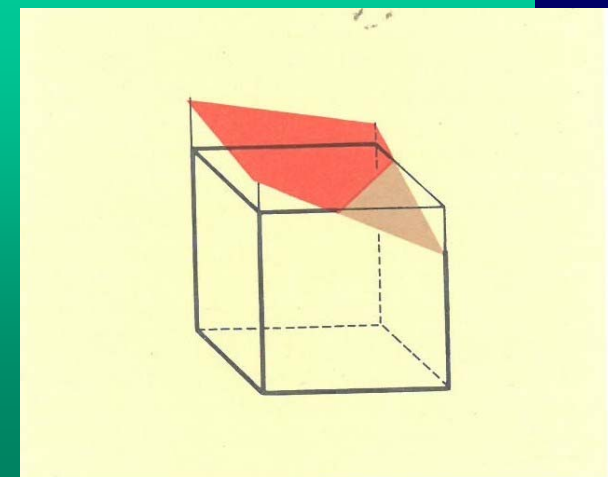
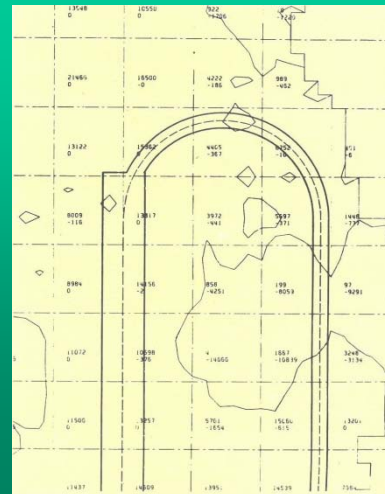
Repülőtér tervezés elektronikus számítógéppel

Számítási módszerek:

Pályasík optimalizálás (töltés, bevágás egyenleg keresése a pályasík-korrekcióval);

Földtömeg számítás (hasábok torz ékek köbtartama);

Földtömeg elosztás (szállítás optimalizálás a szektorok között);

ITF 2014.

Repülőtér tervezés elektronikus számítógéppel

20

2021. 05. 18.

Számítási eredmények:
Táblázatok

CUBATURE DES TERRASSEMENTS DES GRANDES SURFACES

MAILLE	REMBLAI (M3)	DEBLAI (M3)	COORDONNEES DE LA LIGNE ZERO (M)				HAUTEUR DES TERRASSEMENTS (M)	C O T E S		REMBLAI PAR PROFIL (M3)	DEBLAI PAR PROFIL (M3)	REMBLAI AU (M3)
			X	Y	X	Y		DE PROJET (M)	DU TN (M)			
G	3340	308					0,00	989.94	989.94	308	0	241210
H	3340	688					1,61	991.05	989.44	996	0	241898
I	3340	750					1,84	991.40	989.56	1746	0	242648
J	3340	715					1,79	991.59	989.80	2461	0	243363
K	3340	557					1,73	991.78	990.05	3019	0	243920
L	3340	266					1,09	991.97	990.88	3285	0	244186
M	3340	44					0,30	992.17	991.87	3329	-2	244230
N	3340	0					-0,08	992.36	992.44	3329	-67	244230
O	3340	0					-0,47	992.55	993.02	3329	-181	244230
P	3340	0					-0,50	992.74	993.24	3329	-388	244230
Q	3340	0					-0,93	992.71	993.64	3329	-745	244230
R	3340	0					-1,20	992.68	993.88	3329	-1201	244230
S	3340	0					-1,38	992.65	994.03	3329	-1681	244230
T	3340	0					-1,28	992.78	994.06	3329	-2127	244230
U	3340	0					-1,18	992.91	994.10	3329	-2527	244230
V	3340	0					-1,05	993.05	994.10	3329	-2909	244230
W	3340	0					-1,13	993.18	994.31	3329	-3488	244230
X	3340	0					-0,60	993.80	994.40	3329	-3874	244230
							0,0	994.27	994.27			

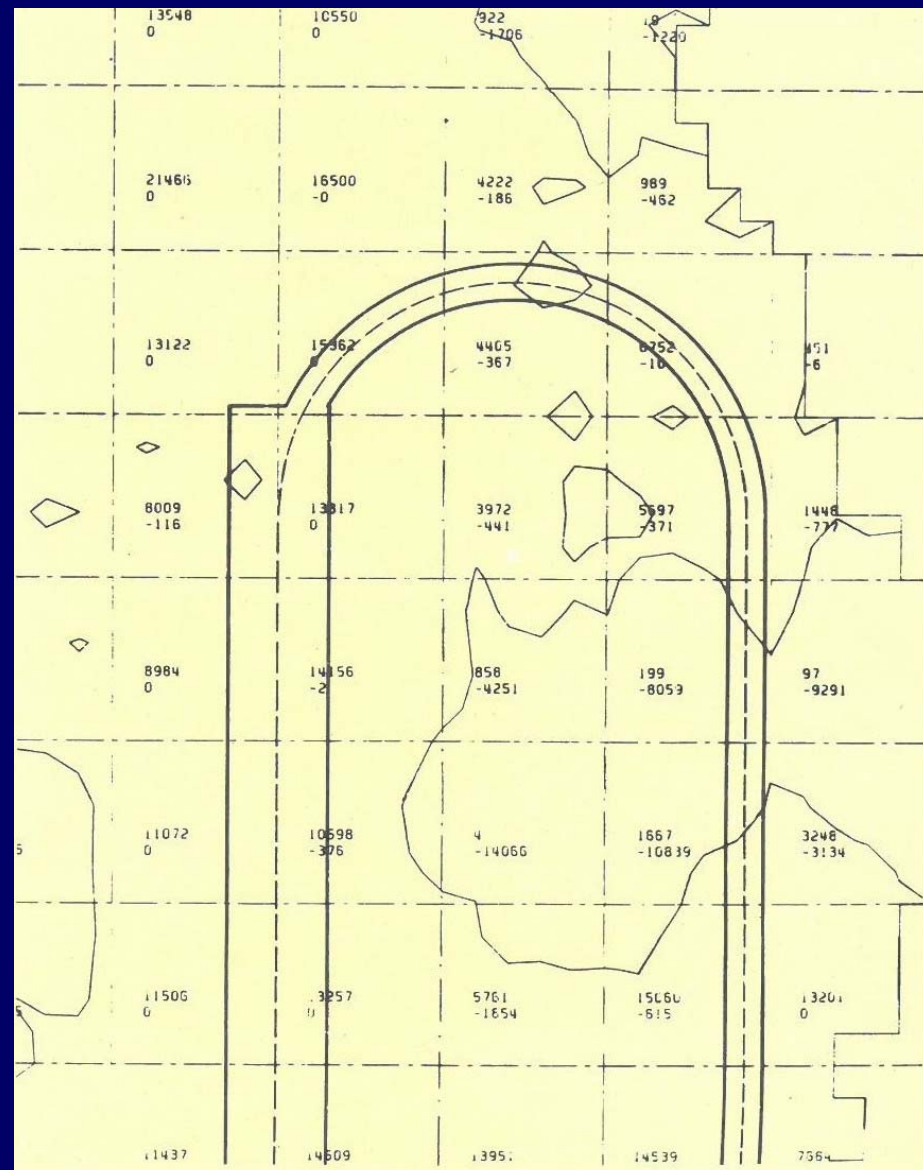
ITF 2014.

Repülőtér tervezés elektronikus számítógéppel

21

2021. 05. 18.

Számítási eredmények:
Rajzok

ITF 2014.

Repülőtér tervezés elektronikus számítógéppel

22

2021. 05. 18.

Irodalom:

REPESZ programcsomag (1977-1987) tervezési ismertető (5)

MILASCA programcsomag (1987-1992) tervezési ismertető (5)

UVATERV műszaki közlemények 1982/1 :

- Küzmös György –d r. Léderer Károly - dr Lengyel Endre:
Repülőtéri földmunkák és pályaszerkezetek gépi számítása
- Dr. Kozáry István: A számítástechnika alkalmazása az UVATERV-nél

UVATERV műszaki közlemények 1988 :

- Jancsó Ferencné: VAX rendszerű számítógép-hálózat segíti a tervezést, Interaktív AMT rendszerek

Küzmös György
okleveles matematikus

1992-ig: osztályvezető helyettes, UVATERV

Jelenleg: főmunkatárs, UVATERV Zrt.
H-1117 Budapest, Dombóvári út 17-19.
E-mail: kuzmos@uvaterv.hu

Köszönöm megtisztelő figyelmüket